ᲛᲣᲨᲐᲘᲡᲐᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲐ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲔᲗᲘᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲗ!

კომუნისტი

ᲡᲐᲥ. ᲙᲐ. ᲞᲐ. (ᲑᲝ) ᲡᲘᲜᲯ. ᲓᲐ ᲗᲐᲑ. ᲞᲠᲝᲓᲣᲥᲢᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲥ. ᲡᲐᲙᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲔᲑᲘ №№: რედაქტორის—14—76, რედ. მოსამზადის—28—17, სამდივნოს—10—58, მთ. კონტორის—8—81.

ᲙᲕᲘᲠᲐ, 1 ნოემბერი 1931 წ. № 252 (3207)

გაჭაკლიეროთ მანეთით კონტროლი

დღეიდან ძალაში შედის საკავშირო სახკომსაბჭოს 23 ივლისის დადგენილება დაკრედიტების ახალი წესის შესახებ. სამეურნეო ანგარიშის განმტკიცება და დაწერგვა, ბრძოლა მრეწველობაში დაგროვების წყაროების შემდგომი გადიდებისა და სამეურნეო ორგანოების მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის — ასეთია 23 ივლისის დადგენილების ძირითადი აზრი.

საკრედიტო რეფორმამ, რომელიც 1930 წლის მარტში ჩატარდა და რომელშიაც შემდეგ მთელი რიგი შესწორებები იქნა შეტანილი, მეტად მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა საწარმოების სამეურნეო დამოუკიდებლობის გაძლიერებაში მხრივ და საგნმო დავალებათა შესრულებაზე პასუხისმგებლობის ასამაღლებლად, მეორე მხრივ. ამ დადგენილებაში, როგორც კოოპერაციის ძირითადი სწეულებანი, ლენინური იყო „მუშაობაში მოყვნელობა ფულიური კონტროლისა მუშაობაში, რაც იწვევს საქონლის ბრუნვის გაყოვნებას, რის გამო ხშირად ხელოვნურად იქნება საქონლით სავსე საწყობები, ხოლო ბანკებს მოუწესრიგებელია და ყველა დროზე არ აღწევს მუშა-მომხმარებლამდე და კოოპერატივებამდე.

დღემდე კიდევ ადგილი აქვს დასაქონლოებებს და მთელ რიგ სხვა დეფექტებს, რომლებიც გამოწეულია პარტიის დირექტივების მცდარი ინტერპრეტაციით და მექანიკური განაწილების პრაქტიკით. რასაც კვლავ აქვს ადგილი.

ძირითადი ფაქტორები, რომლებიც ხელს უშლიან საბჭოთა ვაჭრობის გაწვლას, ესაა ტაბა. სამეურნეო ორგანიზაციებისათვის საკუთარი საბანკო ანგარიშების მიცემა —ეს ხიშნავს ამ თანხების გამოყენების ეფექტიანობაზე და მუშაობის შედეგებზე პასუხისმგებლობის გაზრდას, მუშაობის სფინანსო ორგანოების მუშაობის ხარისხის ამაღლებისათვის — ასეთია 23 ივლისის დადგენილების ძირითადი აზრი.

დეიდან ბანკი გადადის მხოლოდ და მხოლოდ მიზნობრივი და ვადიანი კრედიტების გაცემის სისტემაზე. ამიტომ შესწყდება დაკრედიტების ავტომატიზმის ის ნაკადი, რომელმაც რამოდენიმე მილიონი დაუკარგა ჩვენს სახლო მეურნეობას. სამეურნეო ორგანიზაციები ეხლა ბანკიდან კრედიტებს მიიღებენ გარკვეული მიზნით, გარკვეული ვადით და სრული მატერიალური უზრუნველყოფის საფუძველზე იმ პირობით, რომ ისინი სათანადო გამოყენების შემდეგ აუცილებლად უკან დააბრუნებენ ამ კრედიტს. ეს გარემოება უდიდეს პასუხისმგებლობას აკისრებს საბჭოთა სამართლის და პროკურატურის ორგანოებს, რომლებმაც უნდა მიაღწიონ საფინანსო – საკრედიტო დისციპლინის განმტკიცებაზე და სამეურნეო ხელშეკრულებათა შესრულებაზე ნამდვილი კონტროლის დაწესებას.

საკრედიტების ახალ წესზე გადასვლელად საჭირო მოსამზადებელი ღონისძიებაა. პარტია და ხელისუფლება განსაკუთრებული მნიშვნელობას ანიჭებენ, რადგან მისი მოხერხით უნდა მივაღწიოთ საბჭოთა მანეთით კონტროლის რამდენილად განხორციელებას, საბრუნავი სახსრების მიზანშეწონილ და გეგმიან გამოყენებას, საკუთარი და ნასესხები თანხების მოსპობას, დაკრედიტების ავტომატიზმის სისუნიების აღმოფხვრას, მუშაობის ფინანსიური შედეგებით სამეურნეო ორგანოების დაინტერესების გაძლიერებას და ამით მრეწველობაში დაგროვების წყაროების გადიდებას.

საბჭოთა ვაჭრობის ძირითადი საკითხები

თითქმის ნახევარმა წელიწადმა განვლო მას შემდეგ, რაც გამოქვეყნდა პარტიის ც კ-ის, სახკომსაბჭოს და „ცენტრსოიუზ"-ის მიმართვა „სამომხმარებლო კოოპერაციის შესახებ". ამ დადგენილებაში, როგორც კოოპერაციის ძირითადი სწეულებანი, ლენინური იყო „მუშაობაში მოყვნელობა ფულიური კონტროლისა მუშაობაში, რაც იწვევს საქონლის ბრუნვის გაყოვნებას, რის გამო ხშირად ხელოვნურად იქნება საქონლით სავსე საწყობები". ამ დადგენილებით ვაჭრობის გეგმას და ეშვებიან „წმინდა ვაჭრობის" ბურჟუაზიულ გზაზე. ამ დაჭანებამ პარტიული პოზიციებიდან ბურჟუაზიულ „წმინდა ვაჭრობის" გზაზე თავიის მკაფიო გამოსატულება მისცა ფასების პოლიტიკის უხეშად დარღვევის და კომერციული ვაჭრობით გატაცების ფაქტებში, აგრეთვე დიდი მოგებისადმი გამოკვეთილი სწრაფვის და მუშა-მომხმარებელთა საჭიროებისათვის ანგარიშის გაუწეველობაში, კერძო დამკვრელთა უპირატესობითი მომარაგებაში ყარის თქმაში.

„წიპმანური" სული არამც თუ არ ქრებ კიდეც აღმოფხვრილი, არამედ ამ უკანასკნელი ხანებში იგი ახალი ძალით იჩენს თავს კოოპერაციის ხვედრებსა და ორგანიზაციებში. „წიპმანური" სულის ახალი გამოხატულებაა ასაბუთებენ... სამეურნეო ანგარიშის ინტერესებისადმი. საღებით ცხადია, რომ ნამდვილი სამეურნეო ანგარიში ჩვენი სოციალისტური მშენებლობის ყველა დარგში, კერძოდ საქონლის ვაჭრობაში, ეყრდნობა (გამოტოვებულია) პროლეტარულ ინტერესებს და ამ თუ იმ საჭიროებას, ამა თუ იმ სამეურნეო კოოპერატიული ორგანოს ხელმძღვანელობის წარმოადგენს.

კოოპერატიული სისტემის ყველა რგოლებში სამეურნეო ანგარიშის დანერგვასთან ერთად საჭიროა უფლებები გრძელოთ კოოპერატიული აპარატის იმ ოპორტუნის ნაგარიშის ნაცვლად კოოპერაციის სისტემაში შიაქვთ „წიპმანური" სული და „წმინდა ვაჭრობის". კაპიტალისტური მეთოდები მაღალ რიგებში შემდგომ შედეგთან ერთად საჭიროა ვაჭრობის ისეთი ფილიალის დაკვრითი და მწნილი ფორმების ფართოდ გაშლა, როგორიცაა საბჭოთა ბაზრები. სავსებით გამართლებულია ასეთი ბაზრების მუშაობის გამოცდილება, რომელიც ბევ საბჭოთა კავშირში ჯერ-ჯერობით რამდენიმე ათეულია.

ამჟამად საბჭოთა ვაჭრობას ანმტკიცებენ საბჭოთა მეურნეობების გაერთიანებანი, ცალკე საბჭოთა მეურნეობები და კოლმეურნეობები, რომლებიც საბჭოთა კავშირის ქალაქებსა და მუშებით დასახლებულ პუნქტებში აწყობენ სავაჭრო წერტილს სახელგანსაკუთრებით საბჭოთა კავშირში, დაურის სადგურის მახლობლად, თავს იყრის ხაბჭოთა ჯარი 220-300 კაცის რაოდენობით. ჯარდა ამისა, იქ არის 600-700 საბარგო ვაგონი. არსებობს განზრახვა გაიგზავნოს ეს ჯარი მანჯურიაში. ამის შესახებ გენერალ ჭა-ს სიტყვებიდან სჩანდა, რომ აღმოსავლეთ - ჩინეთის რკინის გზის დასაცავად საკმარისია ჩინეთის ჯარი, ამიტომ იგი იზოლირებდა ეს ჯარი დარიდან გადაყვანით ქვეყნის შუა გულში. ამ ხერხს და ეკნობებენ გარდა, არსებობს სხვა ინფორმაციაც. ჩინეთ-საბჭოთა ურთიერთობის შესახებ, სახელდობრ საბჭოთა კავშირისა და ჩინეთის მეჩიდრო თანამშრომლობის შესახებ მანჯურიაში მომხდარ ამბებთან დაკავშირებით. ამის შესახებ ლაპარაკობენ მანჩიაში, ხარიოინში და სხვა ადგილებში. ამ რიგად, არსებობს ბევრი ხმა და ცნობა, რომელნიც აღელვებენ იაპონიის საზოგადოებრივ აზრს და საბჭოთა ჯარი ხელისუფლებას მანჯურიაზე. თუ ჯარი გაიგზავნა საბჭოთა კავშირიდან აღმოსავლეთ-ჩინეთის რკინის გზაზე, ეს გაუარესებს ატმოსფეროს და გაამწვავებს მდგომარეობას. იაპონიის მთავრობა იძულებული იქნებოდა ნიელ საჭირო ზომები თავისი რეზიდენტების დასაცავად და ტაონან-კოკოზი (ტაონან-ციციკარის გზა) დასაცავად, რაც ნელიც აგიტაციას გამოიწვევს იაპონიის ფუნთოთ. ამ რიგად (გამოტოვებულია) კონფლიქტის სფერო ფართოვდება.

29 ოქტომბერს ამბ. კარახანმა მიიწვია იაპონიის ელჩი ბატონ ხიროტა და საბჭოთა კავშირის მთავრობის დავალებით მას განუცხადა შემდეგი:

ამხ. კარახანის განცხადება

საბჭოთა კავშირის მთავრობას არ შეუძლია არ გამოსთქვას თავისი გაოცება იმ განცხადების გამო, რომელიც ა.-წ. 28 ოქტომბერს გააკეთა იაპონიის ელჩმა ბატონმა ხიროტამ იაპონიის მთავრობის სახელით და რომელიც ეყრდნობა მანჯურიის ეწ ლანდელ მდგომარეობის დროს პროვოკაციული ხმების გავრცელებით და ინტერესებულ იაპონური ან ჩინური წრეების უპასუხისმგებლო პირებისაგან გამომდინარე ყოველად უსაფუძვლო ჭორებს და ხმებს. იაპონიის მთავრობას არ შეუძლია არ იცოდეს, რომ არავითარი საბჭოთა ინსტრუქტორები არ არიან ციციკარის ჯარში, ისევე როგორც არ არიან მანჯურიის სხვა რომელიმე პროვინციის ჯარში, რომ არავითარი იარაღის ან სამხედრო მასალის ეს ჯარი საბჭოთა კავშირიდან არ ღებულობდა და არ ღებულობს და რომ საბჭოთა კავშირი არავითარ დახმარებას არ უწევს არც ერთ მებრძოლ მხარეს მანჯურიაში. საბჭოთა კავშირის მთავრობა სასტიკად იცავს ჩაურევლობის პოლიტიკას არა იმიტომ, რომ ასეთი პოლიტიკა ვისმეს მოეწონოს ან არ მოეწონოს, საკვაშირო მთავრობა იცავს ჩაურევლობის პოლიტიკას იმიტომ, რომ იგი პატივს სცემს ჩინეთის მიერ და დებულ საერთაშორისო ხელშეკრულებებს, პატივს სცემს სხვა სახელმწიფოების სუვერენულ უფლებებს და დამოკიდებლობას და სთვლის, რომ საბჭოთა ოკუპაციის პოლიტიკა, რომელიც ტარდება თუნდაც ერთეულ დახმარების სახით, შეუთავსებელია საბჭოთა კავშირის მშვიდობიანობის პოლიტიკასთან და საყოველთაო მშვიდობიანობის ინტერესებთან. საბჭოთა კავშირის მთავრობა გამოსთქვამს იმედს, რომ ეს პასუხი აშოსწურავს ყველა იმ საკითხებს, რომლებიც იყო აღძრული იაპონიის ელჩ ბატონ ხიროტას ა.-წ 28 ოქტომბრის განცხადებაში. (ადს).

თემთა პალატის არჩევნების შემდეგ

შუბლმაგრები მოითხოვენ „მტკიცე ხელის" პოლიტიკას

კონსერვატორებმა მიიღეს 11.867.697 ხმა

ლონდონი, 29 ოქტომბერი. როგორც რეიტერის სააგენტო იუწყება, 29 ოქტომბერს დამის 3 საათისათვის გამოირკვა, რომ კონსერვატორებმა მიიღეს **472** მანდატი, ნაციონალ-ლეიბორისტებმა—13, ლიბერალებმა—70 (აქედან 25 მანდატი მიიღეს საიმონის ჯგუფის მომხრეებმა), ლეიბორისტებმა — 50 და უპარტიოებმა— 5 მანდატი, სულ „ნაციონალური" მთავრობის მომხრეებმა მიიღეს **555 მანდატი.**

კონსერვატორებმა მოიგეს 208 მანდატი, ნაციონალ - ლიბერალებმა — 13, ლიბერალებმა მოიგეს 26 მანდატი, დაჰკარაგეს 12, ლეიბორისტებმა დაჰკარგეს 235 მანდატი, უპარტიოებმა დაჰკარგეს 3 მანდატი, მოიგეს 3 მანდატი.

მხოლოდ ხუთი საარჩევნო ოლქიდან არ მოსულა ჯერ ცნობები არჩევნების შედეგების შესახებ.

„ნაციონალური" მთავრობის მომხრეებისათვის მიცემულ ხმების საერთო რაოდენობა შეადგინს 14.240.937; კონსერვატორებმა მიიღეს 11.867.697 ხმა, ლეიბორისტებმა შეაგროვეს 6.611.167 ხმა.

სოციალისტი ოლქში **მაკდონალდმა** მიიღო 28.9788 ხმა, ლეიბორისტული ოპოზიციის კანდიდატმა **კოკოონმა** 23.027 ხმა.

დასავლეთ ფიფშირში ლეიბორისტების მიერ წამოყენებულმა სამთამადნო კავშირის პრეზიდიუმის წევრი არმიის ოფიცერმა, რომელიც ბლაგოვეშჩენსკიდან ჩავიდა. გენერალ მა-ს არმიაში იმყოფებიან საბჭოთა ინსტრუქტორები. გენერალი მა აშბობს, რომ არსებობს შეთანხმება, რომლის მიხედვით საბჭოთა ვაჭრობიდან ღებულობს სამხედრო ხელოვნურ ნაწილებს, ხოლო საბჭოთა კავშირი მიიღებს ინდუსტრიულ აპარატებს. ბეიდინგის პროვინციის ჩინური ჯარი, რომელიც მდინარე ნანხოს ჩრდილოეთ ნაპირზე იმყოფება, ზარბაზნებს ღებულობს საბჭოთა კავშირიდან. ციციკარიდან საბოლოოდ ჩენ ევაკუირებულ საბოლოოდ ჩენ ევაკუირებულ საბოლოოდ ჩენ ევაკუირებულ

დღეიდან ცარდება დაკრედიტების ახალი წესი

განვამტკიცოთ სამეურნეო ანგარიში, გავაძლიეროთ მანეთით კონტროლი, დავაჩქაროთ სოციალისტური დაგროვების ტემპები

საქ. მრეწველობამ დროზე ვერ დაამთავრა სამზადისი

დაკრედიტების ახალ სისტემაზე გადასვლისათვის საქართველოს მრეწველობამ სამზადისი დროზე ვერ დაამთავრა. მრეწველობის მთელი რიგი დარგებიდან 1-ლი ნოემბრისათვის სახელმწიფო ბანკში კიდევ არ იყო წარმოდგენილი 1-ლი ოქტომბრის ბალანსები. ამ მხრივ განსაკუთრებულ ჩამორჩენას აქვს ადგილი სააღმშენებლო მასალათა ტრესტის ზოგიერთ საწარმოებში, ტყავის მრეწველობა და სხ.

ბალანსების უქონლობა სახელმწიფო ბანკს უსპობს საშუალებას, გაიკეთოს კრედიტები ასეთი საწარმოებისათვის. ბალანსების უქონლობა დააბრკოლებს აგრეთვე საბრუნავი თანხების განაწილებას ცალკე საწარმოებს შორის. ამიტომ სახელმწიფო ბანკი იძულებული ხდებარომ ასეთი ჩამორჩენილი საწარმოებისათვის საანგარიშო ფურცლით კრედიტების გაცემა არ აწარმოოს. ყველა ჩამორჩენილი საწარმოები უკრედიტოთ დარჩებიან მანამ, სანამ არ წარმოადგენენ ბალანსებს 1-ლი ოქტომბრისათვის.

უმაღლესი საკავშირო ორგანოებიდან გუშინ მიღებულ იქნა ცნობა, რომ სახელმწიფო ბანკმა საბრუნავი თანხებისათვის საჭირო კრედიტებს

ავტოსახელოსნო მზად არ არის

საქმაოდ გვიანია საბრუნავი თანხა - 197,000 მან. რაოდენობით. ამჟამად მას არ გააჩნია საკუთარი საბრუნავი საშუალებები, რადგან 1929 წელს ქარხანამ იზარალა 67,600 მან. ქარხნის რეკონსტრუქციის შემდეგ შესაძლებელი შეიქნა 1930 წლის ბოლოსათვის ავტომობილების 4 ათასი ნაწარმის გამოშვება. ამ პროგრამის შესრულებისათვის ქარხანას ესაჭიროება 120,000 მან. ბრუნვითი საშუალებანი.

ქარხანა ამჟამად ამზადებს ავტომობილების ნაწილებს, ძირითადად ამორტიზატორებს, ფრიქციონებს, ბრეზენტს და სხ. ქარხნის ტექნიკური ხელმძღვანელობა ამ ნაწილების ნაწარმის გაზრდას ვერ ახერხებს საბრუნავი თანხების უქონლობის გამო.

ქარხნის ადმინისტრაციამ ამ ნაკლოვანების აღმოსაფხვრელად მიმართა ცენტრალურ ორგანოებს, მაგრამ ამ უკანასკნელთაგან ჯერ-ჯერობით არავითარი პასუხი არ მიუღია.

„ხის ნაწარმი“ აგვიანებს

„ხის დამამუშავებელი ქარხანა„ ხის ნაწარმი“ დაკრედიტების ახალი სისტემაზე გადასვლას ფართოდ გამოეხმაურა.

კომუნალურ ბანკს 25 ოქტომბრისათვის ქარხანამ გადაუგზავნა ცნობები: საბრუნავი თანხის ბალანსის, საბრუნავი საშუალებათა ანგარიშის და მატერიალურ ღირებულებათა ნორმალური ჯამის შესახებ. დანარჩენი ცნობები გადაიგზავნა 30 ოქტომბერს.

ქარხანას სულ დასჭირდება საბრუნავი თანხა - 197,000 მან. რაოდენობით. ამჟამად მას არ გააჩნია საკუთარი საბრუნავი საშუალებები, რადგან 1929 წელს ქარხანამ იზარალა 67,600 მან. ქარხნის რეკონსტრუქციის შემდეგ შესაძლებელი შეიქნა 1930 წლის ბოლოსათვის ავტომობილების 4 ათასი ნაწარმის გამოშვება. ამ პროგრამის შესრულებისათვის ქარხანას ესაჭიროება ბრუნვითი საშუალებანი. ამჟამად ქარხანა ამზადებს ნაწილებს, ძირითადად ამორტიზატორებს, ფრიქციონებს, ბრეზენტს და სხ. ქარხნის ტექნიკური ხელმძღვანელობა ამ ნაწილების ნაწარმის გაზრდას ვერ ახერხებს საბრუნავი თანხების უქონლობის გამო.

ქარხნის ადმინისტრაციამ ამ ნაკლოვანების აღმოსაფხვრელად მიმართა ცენტრალურ ორგანოებს, მაგრამ ამ უკანასკნელთაგან ჯერ-ჯერობით არავითარი პასუხი არ მიუღია.

ზეზად არიან

ჭიათურის „ავტო - ქვის ტრესტმა ცნობები დაკრედიტების წესზე გადასვლასთან დაკავშირებით 25 ოქტომბრისათვის დროზე ვერ წარმოადგინა. ტრესტის მიერ გადაგზავნილია შემდეგი ცნობები: 1) ნაწარმის ნომენკლატურა, 2) ნაწარმის ნორმალური ჯამი, 3) ნაწარმის ნორმალური ფასები, 4) ნაწარმის ნორმალური ხარჯები, 5) ნაწარმის ნორმალური მოგება, 6) ნაწარმის ნორმალური ზარალი, 7) ნაწარმის ნორმალური ბალანსი, 8) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვა, 9) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობა, 10) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზი, 11) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზის ცხრილები, 12) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზის ცხრილების ახსნა-განმარტება, 13) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზის ცხრილების ახსნა-განმარტების ანალიზი, 14) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზის ცხრილების ახსნა-განმარტების ანალიზის ანალიზი, 15) ნაწარმის ნორმალური ბრუნვის ხანგრძლივობის ანალიზის ცხრილების ახსნა-განმარტების ანალიზის ანალიზის ანალიზი.

ჩატარების დაგვიანებას ხსნიან „სბეა დასხვა“ მიზეზებით. 25 ოქტომბ. სახ. ბანკს გადაეგზავნა საჭირო ცნობები. შემდგარ რიგის ცნობები გადაგზავნილი უნდა ყოფილიყო 30 ოქტომბრისათვის, მაგრამ იგი დღემდე გადაგზავნილი არ არის.

ავტო - სახელოსნოში ჯერ კიდევ არ არის გამოანგარიშებული „საკუთარი საბრუნავი თანხა. არავინ იცის სულ რამდენი საბრუნავი თანხა დასჭირდება სახელოსნოს. აქ არც ის იციან თუ ბანკმა რა რაოდენობის კრედიტი მისცეს მათ.

ეს მდგომარეობა მოუთმენელია. ამ საქმეში დაუყოვნებლივ უნდა მივიღოთ ადეკვატური ზომები. დღეს პირველი ნოემბერია, დაკრედიტების ახალი წესი ძალაში შედის ეს საქმე კი მოუგვარებელია.

ა/ნ—ა.

ზაზად არიან

ჭიათურის „ავტო - ქვის“ ტრესტმა ცნობები დაკრედიტების წესზე გადასვლასთან დაკავშირებით 25 ოქტომბრისათვის დროზე ვერ წარმოადგინა. 25 ოქტომბრისათვის ტრესტის მიერ გადაგზავნილია შემდეგი ცნობები: დარჩენილ მასალათა ღირებულებაზე და საანგარიშო ბალანსი 1 სექტემბრისათვის. 27 ოქტომბერს გადაგზავნა ნოემბერ - დეკემბრის საკასო გეგმები.

ტრესტს საკუთარი საბრუნავი თანხა ამჟამად აქვს 1,358,300 მან. ჰას კრედიტიდან გასაზღვრული ვადით მან უნდა მიიღოს 1,094,100 მან.

ჭიათურაში დაგროვილია და ჯერ გაუსაღებელია „ავტო - ქვა. ეს გარემოება ტრესტის ნორმალურ მუშაობას ხელს უშლის. ჩაწოლილი „ავტო-ქვის ღირებულება არ არ ა განაღდებული. ამასთანავე სახელმწიფო ბანკიდან ტრესტმა დამატებით უნდა მიიღოს 4,275,800 მან. აღგვარად ჭიათურის „ავტო - ქვის ტრესტს საბრუნავი თანხა ექნება 5,369,900 მან. რა ოდენობით ეს მოთხოვილება წარდგენილია ამ.-კავკასიის სახ. ბანკში, რომელმაც ეს თანხა უნდა დაამტკიცოს.

ჯ.

სათანადო მუშაობა ჩატარდა

მაუდ-კამოლის ფაბრიკაში ჩატარდა მოსწავლეთა დაკრედიტების ახალ სისტემაზე გადასვლის შესახებ.

პირველ ოქტომბრისათვის დამზადდა მასალა, ძირითადი მასალის, მაგ. ნაწარმის და სათბობის და სხ. ღირებულება ფაბრიკაში განისაზღვრება 2,600.000 მან. ჩაითვლებოდა. აქედან მასალათა სათადარიგო ნორმების მიხედვით საკუთარი საბრუნავი თანხა განისაზღვრება 1,500000 მანეთით. ამ თანხაში შედის სხვა ქალაქში გაგზავნილი საქონლისა ღირებულებაც. დანარჩენი 1,100.000 მან. კი დაბანდებულია სეზონურ დაბზადებებში.

მაუდ-კამოლის ფაბრიკას სეზონური დამზადებები აქვს. მატყლის დამზადება გაზაფხულზე და შემოდგომაზე. ბანკიდან სეზონურ დაზადებისათვის ვადიანი კრედიტი მიეცა ფაბრიკას დასჭირდება 739,000 მან. რაოდენობით.,

ფაბრიკამ 25 ოქტომბრისათვის ბანკს გადაუგზავნა ცნობები პირველ ოქტომბრისათვის დარჩენილ მასალათა ღირებულების შესახებ. 28 ოქტომბერს—სხვა ქალაქში გადაგზავნილ საქონლის ღირებულების შესახებ. ხოლო 29 ოქტომბერს—ნოემბერ-დეკემბრის საკასო გეგმები.

„მკერავი“ № 1 ფაბრიკა ფართოდ გამოეხმაურა დაკრედიტების ახალ სისტემაზე გადასვლას. ფაბრიკის საკუთარი საბრუნავი თანხა პირველ ოქტომბრისათვის განისაზღვრება 1,155,000 მან. ფაბრიკას კი დასჭირდება 1,003.700 მან. რაც ზემდეტი 150.000 მან.; რომელიც გადმოგზავნება სახ. ბანკს.

მკერავ ტრესტს ფაბრიკამ გადაუგზავნა ცნობები: მასალების ნორმები 1930 წ. 1 ოქტომბრისათვის, 1931 წ. 1 იანვრისათვის, 1 აპრილისათვის, 1 ივლისისათვის და 1932 წლის პირველ იანვრის სადარეზერვო ბალანსი, და 1931 წლის ნორმალური ნაშთები, რომლის მიხედვით გამოანგარიშებულია საბრუნავი თანხა.

25 ოქტომბერს ბანკს გადაეგზავნება ცნობები: დამზადარ მასალების, ნახევრად მზა-ნაწარმის და სხვ. 27 ოქტომბერს—ქალაქ გარეთ მყოფ საქონლის ღირებულება. 28 ოქტომბერს კი პირველ ოქტომბრის საანგარიშო ბალანსი. 29 ოქტომბერს—ნოემბერ-დეკემბრის საკასო გეგმები და ამ საქონლის ეკალდებულებანი, რომელიც გზაში იმყოფება.

ე.

დღის იწყება მოსავლისა და დაკვდა პოლიტიკურ ზრდის

გავაძლიეროთ მუშაობა კოლმეურნეობათა სამეურნეო-ორგანიზაციული განმტკიცებისათვის, ზაფხულმდელი ვანელოთ ღარიბ საშუალო გლეხთა ახალი მასების ჩაბმას კოლმეურნეობებში, დავეუფლოთ აგროტექნიკას და გოლმეურნეობებში წესრიგის დამყარებას

განვამტკიცოთ მიღწევები, აღმოვფხვრათ ნაკლოვანებანი

მოსავლისა და კოლექტივიზაციის დაკვდას, რომელიც დღეს იწყება უდიდესი სამეურნეო და პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს. ეს დეკადა უნდა გადაიქცეს კოლმეურნეობების სამეურნეო ორგანიზაციული განმტკიცების, ღარიბ და საშუალო გლეხობის კოლმეურნეობებში ჩაბმის და მოსავლიანობის გადიდების დეკადად.

ჩვენ სერიოზული გარღვევები გვაქვს მძლავრად ხვნის და სამემოდგომო თესვის საქმეში. საქართა სასწრაფო და გადამჭრელი ზომების მიღება ამ გარღვევების უახლოეს დღეებში გამოსასწორებლად. მოსავლის და კოლექტივიზაციის დეკადაში უნდა მოვაბრუნოთ მთელი ძალების მობილიზაცია სამემოდგომო სხვ. სამ. კამპანიის და კერძოდ თესვა სამუშაოთა დანიშნულ ვადებში შესრულებისათვის.

სერიოზული გარღვევებია აგრეთვე ჩაბმათვის ნიადაგის მომზადების, ბამბის აკრეფის, სასილოსო მშენებლობის და სხვ საქმეში. ჩაისათვის ნიადაგის მომზადების მესამე კვარტალის გეგმა სამარცხვინოდ ჩაიშალა; მეოთხე კვარტალის გეგმის შესრულების საქმეშიც დღემდე არ არის მომხდარი საფუძვლიანი გარდატეხა. მოსავლის და კოლექტივიზაციის დეკადები გამოყენებულ უნდა იქნას ინსპექტირების, ბრიგადირების და ბრიგადების მუშაობის გაძლიერების, ბრძოლის ორგანიზაციის, ბრძოლის ფორმების და მეთოდების სრულყოფის, ბრძოლის ტემპების უზრუნველყოფის, ბრძოლის ხარისხის ამაღლების, ბრძოლის ორგანიზაციული

ხვნა-თესვის ყოველდღიური დავალება

საქ. მიწსახკომის მიერ დაწესებულ ვადებში უნდა შეასრულოს თვითეულმა გუთანმა, ტრაქტორმა, საბჭოთა მეურნეობამ და კოლმეურნეობამ

მაგრად დავარტყათ მეშვარკვენე ოპორტუნისტებს

საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის ძირითადი მიზენებლების მიხედვით შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ საშემოდგომო თესვა ჩაშლის საფრთხის წინაშეა. 20 ოქტომბრისათვის ხვნის გეგმა შესრულებული იყო 29 პროცენტით, მაშინ, როდესაც ამ ვადისათვის შესრულებული უნდა იყოს გეგმის 50 პროცენტი საიმედო ფონდის შეგროვების გეგმა იმავე რიცხვისათვის შესრულებული 20 პროცენტით, ნაცვლად 100 პროცენტისა. ასეივე ჩამორჩენილია დასხვლვის სხვა სათესლე ფონდების შეგროვება და სათესლე მასალის ჯიშშენდა-წმენდა.

ეს სამარცხვინო ჩამორჩენა შეიძენა იმიტომ, რომ ზოგიერთ ადგილობრივ, ისე ცენტრალური სამიწადმოქმედო ორგანოების და საკოოპერაციო-კოოპერატიული სისტემის არა საკმაო ხელმძღვანელობის შედეგად არა გააკეთა ხელმძღვანელობის შეკეთებ ადგილებს საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის და კერძოდ მძარალად ხვნის და თესვის კონკრეტულ ამოცანათა შესრულების საქმეში. ადგილობრივმა ხელმძღვანელებმა ვერ გაიგეს, რომ საშემოდგომო თესვა — ეს ბრძოლაა მოსავლიანობისათვის, ბრძოლაა ბუნების ძალების წინააღმდეგ, ბრძოლაა დროის წინააღმდეგ, ბრძოლაა ადამიანის ენერგიის მაქსიმალურად დაძაბვისათვის.

ადგილობრივ ხელმძღვანელებმა ვერ გაიგეს, რომ ამ ბრძოლაში ყველა ზომა უნდა იქნეს მიღებული, რომ ხვნა-თესვა ჩაშლის საფრთხე ავიცილოთ თავიდან

הדפסה זו נעשתה בחסות הוועד לשימור מבנים ואתרים בעיר העתיקה, ירושלים

מדריך לשיפוץ בתים בעיר העתיקה

מאת: אדריכלית שרה גולדמן-כהן

הוצאת הוועד לשימור מבנים ואתרים בעיר העתיקה, ירושלים

מהדורה שנייה, מתוקנת ומורחבת

תוכן העניינים

1. מבוא — למה חשוב לשפץ נכון? 3
2. הכנה לפני שמתחילים 5
3. בדיקת מצב הבניין 7
4. סוגי אבן ואופן עיבודם 9
5. קשתות, כיפות וחנויות 12
6. עבודות יסוד וחיזוק קירות 15
7. גגות, רעפים ומרזבים 18
8. שיפוץ חלונות ודלתות 21
9. ריצוף, מדרגות וחצרות 24
10. מערכות מים וביוב 26
11. חשמל, תאורה ומערכות נסתרות 28
12. טיח, צבע וגמר פנים 30
13. בידוד תרמי ואקוסטי 32
14. בטיחות אש 34
15. עבודה עם בעלי מלאכה 36
16. ניהול פרויקט ותקציב 38
17. שאלות נפוצות 40

---

1. מבוא — למה חשוב לשפץ נכון?

בעיר העתיקה בירושלים יש אלפי בתים שנבנו לפני מאות שנים, ורבים מהם עומדים עד היום בזכות עבודה טובה של הדורות שקדמו לנו. אבל בעשורים האחרונים ראינו לא מעט מקרים שבהם שיפוץ שנעשה בחוסר ידע גרם לנזק גדול יותר מהזנחה עצמה. טיח שנמרח על אבן שצריכה לנשום, מלט שנכנס במקום סיד, או מערכת ביוב שנסתמה בגלל שלא הבינו איך היא עובדת — כל אלה הפכו בתים יפים לבעיות כואבות.

מדריך זה נכתב כדי לעזור לבעלי בתים, לדיירים ולאנשי מקצוע לעשות את הדברים הנכונים. הוא לא מחליף אדריכל או מהנדס, אבל הוא יעזור לכם לשאול את השאלות הנכונות, להבין מה אתם רואים, ולדעת מתי צריך להזמין עזרה מקצועית.

> **עיקרון מנחה**
>
> כל התערבות בבניין ישן צריכה להיות הפיכה ככל האפשר, ולכבד את החומרים המקוריים. עדיף תמיד לתקן מאשר להחליף, ולהחליף מאשר לבנות מחדש.

---

2. הכנה לפני שמתחילים

2.1 סיור ראשוני

לפני שנוגעים בכלום, עשו סיור איטי ומתועד בבניין. צלמו כל חדר, כל חזית וכל חצר מכמה זוויות. רשמו לעצמכם מה נראה תקין ומה נראה בעייתי. שמרו את התמונות בתיקייה מסודרת — הן יהיו שימושיות מאוד בהמשך, גם לאנשי המקצוע שתזמינו.

2.2 מי צריך להיות בתהליך

- **בעל הבית** — מקבל את ההחלטות הסופיות ומממן.
- **אדריכל או מהנדס** — מתכנן את העבודה ומפקח עליה.
- **בעלי מלאכה** — מבצעים את העבודה בפועל.
- **דיירים** — חשוב לשתף אותם, במיוחד אם יש רעש או אבק.

2.3 היתרים ואישורים

בבתים מוגנים ובאזורים רגישים נדרשים היתרים לכל עבודה שמשנה את החזית או את המבנה. גם עבודות שנראות קטנות, כמו החלפת חלונות או פתיחת פתח חדש, עלולות לדרוש אישור. בדקו מראש מול הרשויות המקומיות ומול הוועד לשימור מבנים ואתרים בעיר העתיקה.

---

3. בדיקת מצב הבניין

3.1 סימני אזהרה

חפשו את הסימנים הבאים, שעשויים להצביע על בעיות יסוד או חיזוק:

- סדקים אלכסוניים ברוחב של יותר מ־2 מ"מ.
- קשתות או כיפות שמראות שקיעה או עיוות.
- קירות שנוטים החוצה או שנראים "בולטים".
- אבנים שנשברות או נפרדות מהמלט שסביבן.
- רטיבות עולה מהרצפה לגובה של יותר מ־1 מטר.

3.2 בדיקת יסודות

יסודות נבדקים בדרך כלל על ידי חפירת בדיקה קטנה בצד הבניין. אל תחפרו בעצמכם — זו עבודה שדורשת ידע, כלים ובטיחות. אדריכל או מהנדס יבחר את המקום הנכון ויפקח על החפירה.

3.3 בדיקת עץ

קורות עץ, רצפות ותקרות עץ נבדקים בעיקר בעין ובמשקל. נקישה קלה בעץ תגלה אם הוא חלול מבפנים. חיפושית העץ משאירה חורים קטנים ואבקה דקה — סימנים שלא כדאי להתעלם מהם.

---

4. סוגי אבן ואופן עיבודם

4.1 אבן ירושלמית

האבן הירושלמית הקלאסית היא גיר קשה בגוונים של בז' וצהוב, שנחצב במחצבות סביב העיר. היא עמידה ויפה, אבל רגישה לחומציות ולזיהום. כשמחליפים אבן פגומה, חשוב לבחור אבן מאותו סוג ומאותו כיוון שכבות.

4.2 עיבוד האבן

- **חיתוך בנסורת** — משטחים חלקים ומדויקים, מתאים לחזיתות מודרניות.
- **פיסול ידני** — נותן מרקם חי ומשתנה, מתאים לקישוטים ולקשתות.
- **שיוף וליטוש** — לחלונות ולמשקופים, כשרוצים קצוות חדים.

4.3 שחזור אבן פגומה

כשאבן נשברת או נשחקת, אפשר לשחזר אותה בעזרת תבנית גבס שנלקחת מאבן שלמה סמוכה. האבן החדשה מוצמדת במלט סיד ומעובדת כך שתתמזג עם הסביבה. שיטה זו מכבדת את האבן המקורית ומאפשרת להחזיר את הצורה המדויקת.

---

5. קשתות, כיפות וחנויות

5.1 איך קשת עובדת

קשת עובדת בעיקר בדחיסה: האבנים לוחצות זו על זו ומעבירות את המשקל הצידה ולמטה, אל הכתפיים ואל היסודות. כדי שהקשת תישאר יציבה, הכתפיים חייבות להיות חזקות מספיק כדי לעמוד בלחץ הזה.

5.2 כיפות

כיפה היא למעשה קשת שמסתובבת סביב ציר אנכי. היא מחלקת את המשקל שלה בצורה אחידה לכל הכיוונים, ולכן היא יציבה מאוד כשהיא שלמה. הבעיה מתחילה כשמוסיפים משקל כבד על הכיפה, או כשמסירים חלק מהחומר שלה.

5.3 חנויות

חנויות הן סדרה של קשתות או כיפות זעירות שיוצרות תקרה מקושטת. הן נפוצות במיוחד בבתי כנסת ובמבנים ציבוריים. בגלל הצורה המורכבת שלהן, כל שינוי בהן דורש זהירות מיוחדת.

---

6. עבודות יסוד וחיזוק קירות

6.1 סיבות לשקיעה

שקיעה של יסודות יכולה לנבוע מכמה סיבות: עומס יתר, חפירה סמוכה, שטיפת קרקע על ידי מים, או פשוט גיל. לפני שמתחילים לחזק, חשוב להבין מה גרם לבעיה — אחרת היא תחזור.

6.2 הזרקת מלט

הזרקת מלט היא שיטה שבה נוזל דליל של מלט ומים מוזרק לתוך חללים בקיר או מתחת ליסוד. הוא ממלא את החללים ומתקשה, ומחזק את המבנה מבפנים. השיטה דורשת ציוד מיוחד וניסיון, ולכן תמיד מבצעים אותה קבלן מומחה.

6.3 עוגנים ותמיכות

כשקיר נוטה החוצה, אפשר לייצב אותו בעוגנים שמחברים אותו לקיר הנגדי או לתוך הבניין. העוגנים נמתחים ומקובעים בצלחות גדולות על החזית. זו עבודה שמשנה את המראה, ולכן מחפשים פתרונות שמסתירים את העוגנים ככל האפשר.

---

7. גגות, רעפים ומרזבים

7.1 מבנה הגג

גג רעפים בנוי מקורות עץ שנשענות על הקירות, מלבנים שמונחים עליהן, ומעל הכול שכבת רעפים. מתחת לרעפים יש בדרך כלל יריעה או לוח שמגנים על הבידוד מפני גשם שחודר.

7.2 החלפת רעפים

רעפים שבורים או חסרים מחליפים אחד אחד, בלי לפרק שטחים גדולים. חשוב לבחור רעפים בצורה ובגוון שמתאימים לגג הקיים, ולא לערבב סוגים שונים באותו שטח.

7.3 מרזבים וניקוז

מרזבים אוספים את מי הגשם ומובילים אותם אל הצינורות. הם נוטים להיסתם בעלים ובאבק, ולכן צריך לנקות אותם לפחות פעמיים בשנה. מרזב סתום גורם לגשם לזלוג על הקירות, וזה אחד הגורמים הנפוצים ביותר לנזק.

---

8. שיפוץ חלונות ודלתות

8.1 חלונות עץ

חלונות עץ מקוריים הם לרוב יפים ואיכותיים, ושווה מאוד לשמר אותם. צבעו מחדש, החליפו זכוכית שבורה, והדקו את הפרזול. חלון שמחליפים בחלון חדש מאבד לעיתים קרובות את כל הקסם שלו.

8.2 חלונות אלומיניום

חלונות אלומיניום ישנים נוטים להיות קרים מאוד ולהזיע בחורף. אם מחליפים אותם, כדאי לבחור דגם עם שבירת תרמית, שמפחיתה את בעיית העיבוי משמעותית.

8.3 דלתות כניסה

דלת כניסה היא לעיתים קרובות הפתח הראשי של הבית, ולכן חשוב שתשלב אבטחה עם אסתטיקה. דלת עץ מלא עמידה ויפה, אך היא דורשת תחזוקה שנתית כדי שלא תתעוות או תסדק.

---

9. ריצוף, מדרגות וחצרות

9.1 ריצוף אבן

ריצוף אבן בחצרות ובמעברים הוא מהיפים שיש, אבל גם מהיקרים והקשים לתחזוקה. אבנים שקועות, שחוקות או חלקות מדי הן מקור לסכנה, במיוחד בגשם. כשמחליפים אבנים, חשוב לשמור על שיפוע נכון שמוביל את המים הצידה.

9.2 מדרגות

מדרגות אבן נשחקות עם השנים, ולעיתים קרובות צריך להחליף רק חלק מהמדרגה. מדרגה חדשה צריכה להיות בגובה ובעומק דומים לאלה שסביבה, אחרת יהיה קשה להתרגל אליה.

9.3 חצרות ומרפסות

חצרות ומרפסות חשופות לגשם ולשמש, ולכן הן זקוקות לתחזוקה יותר מכל חלק אחר בבית. בדקו אותן לפני החורף, ודאגו שהמים יזרמו הרחק מהקירות ולא יישארו עומדים.

---

10. מערכות מים וביוב

10.1 צנרת מים

צנרת עופרת, שהייתה נפוצה בבתים ישנים, מסוכנת לבריאות ויש להחליף אותה בהקדם. צנרת פלדה מגולוונת מתכלה מבפנים ועלולה לגרום לירידה בלחץ המים ולצבע חום במים.

10.2 ביוב וניקוז

מערכת הביוב הישנה בבתים רבים עשויה מחרסינה או מבטון, ונוטה להיסתם בשורשים ובשומן. כדאי לבדוק אותה מדי שנה ולנקות לפני שהבעיה הופכת לחמורה.

10.3 בורות ספיגה

בבתים שאין להם חיבור לרשת הביוב העירונית משתמשים בבור ספיגה. בור כזה דורש שאיבה תקופתית, ואסור לשפוך לתוכו חומרים שיהרגו את החיידקים שמפרקים את הביוב.

---

11. חשמל, תאורה ומערכות נסתרות

11.1 חשמל בבתים ישנים

מערכת חשמל ישנה היא סכנת שריפה. חוטים בלי הארקה, שקעים ישנים ולוחות חשמל עמוסים הם מתכון לבעיות. שדרוג החשמל הוא אחת ההשקעות החשובות ביותר בבית ישן.

11.2 תאורה

תאורה טובה יכולה לשנות את האווירה של חדר לגמרי. שלבו תאורה כללית, תאורה נקודתית ותאורה עקיפה, והימנעו מנורות חזקות מדי שמסנוורות במקום להאיר.

11.3 מערכות נסתרות

מערכות נסתרות כוללות חוטים, צינורות ומכשירים שמוסתרים בקירות ובתקרות. תכננו מראש היכן יעברו, כדי שלא תצטרכו לקדוח ולשבור יותר ממה שצריך.

---

12. טיח, צבע וגמר פנים

12.1 טיח סיד

טיח סיד נושם, גמיש ומתאים לקירות עתיקים. הוא מתייבש לאט ומתקשה לאורך זמן, ולכן פחות נוטה להיסדק. חשוב להכין את הקיר היטב לפני שמורחים.

12.2 צבעים

צבעים מודרניים רבים אטומים מדי לקירות עתיקים. צבעי סיד או צבעים מינרליים מתאימים יותר, כי הם מאפשרים לקיר לנשום ולהתייבש החוצה.

12.3 טפטים

טפטים על קירות עתיקים הם רעיון בעייתי, כי הם חוסמים את יציאת הלחות. אם בוחרים בהם, חשוב לוודא שהקיר יבש לחלוטין ושהטפט מאפשר מעבר אדים.

---

13. בידוד תרמי ואקוסטי

13.1 בידוד תרמי

בידוד תרמי בבתים עתיקים דורש זהירות, כי הוא עלול לגרום לעיבוי ולנזק בתוך הקירות. הפתרונות הטובים ביותר הם כאלה שנמצאים בחלל הפנימי של הבית, ולא על החזית החיצונית.

13.2 בידוד אקוסטי

רעש מהרחוב או מהשכנים אפשר לצמצם בעזרת חומרים שבולעים צלילים, כמו שטיחים, וילונות עבים וספרים על המדפים. פתרונות אלה הפיכים ולא פולשניים.

---

14. בטיחות אש

14.1 סיכוני אש

סיכוני האש העיקריים בבתים ישנים הם חשמל לקוי, עבודות ריתוך ושריפת פסולת בניין. חשוב להכיר את הסיכונים ולנקוט אמצעי זהירות פשוטים לפני שמתחילים לעבוד.

14.2 אמצעי כיבוי

מטפי כיבוי, גלאי עשן ושמיכת כיבוי צריכים להיות נגישים בכל קומה. בדקו אותם לפני תחילת העבודות ולפני כניסת הדיירים חזרה לבית.

14.3 תכנון מילוט

ודאו שיש לפחות שתי דרכי מילוט מכל חלק בבית, ושהן פתוחות ונקיות. אל תחסמו מסדרונות או מדרגות בציוד או בחומרים, גם לא לזמן קצר.

---

15. עבודה עם בעלי מלאכה

15.1 איך מוצאים

המלצות אישיות הן הדרך הטובה ביותר למצוא בעלי מלאכה אמינים. שאלו שכנים, אדריכלים או גופים שמטפלים בשימור. הימנעו מהזמנת מישהו רק לפי המחיר הנמוך ביותר.

15.2 חוזה ותשלום

חוזה כתוב מגן על שני הצדדים. הוא צריך לכלול תיאור עבודה, לוח זמנים, תנאי תשלום וסעיף לגבי מה קורה אם משהו נפגם. אל תשלמו הכול מראש — תשלום לפי התקדמות הוא הוגן יותר.

15.3 פיקוח

פיקוח לא אומר לעמוד מעל הראש של כל פועל, אלא לבקר בנקודות מפתח ולוודא שהעבודה מתבצעת לפי התוכנית. ביקורים קבועים חוסכים הפתעות יקרות בסוף.

---

16. ניהול פרויקט ותקציב

16.1 תקציב ריאלי

תקציב ריאלי כולל לא רק את העבודה עצמה, אלא גם בלתי צפוי, אבק, פינוי פסולת והוצאות משפטיות. הוסיפו 15–20% מעל ההערכה הראשונית כדי לכסות הפתעות.

16.2 לוח זמנים

לוח זמנים עוזר לכולם לדעת מה קורה ומתי. חלקו את העבודה לשלבים ברורים, וקבעו תאריכי יעד לכל שלב. עדכנו את הלוח כשמשהו משתנה, ושמרו על תקשורת פתוחה.

16.3 ניהול שינויים

שינויים באמצע עבודה הם מקור נפוץ לחריגות. כל שינוי צריך להיבדק מבחינת עלות, זמן והשפעה על שלבים אחרים, ורק אחר כך לאשר או לדחות.

---

17. שאלות נפוצות

האם אפשר לגור בבית בזמן השיפוץ?
לרוב כן, אבל זה תלוי בהיקף העבודות. עבודות שמייצרות רעש, אבק או ניתוק חשמל קשה יותר לגור בזמנן.

כמה זמן לוקח שיפוץ?
תלוי בגודל ובמורכבות. דירה קטנה יכולה להסתיים בכמה חודשים, בית שלם לעיתים בשנים. תכנון טוב חוסך הרבה זמן.

מי משלם על עבודות חיזוק?
לרוב בעלי הבית, אבל לעיתים קרובות ניתן לקבל סיוע או פטור ממיסים. כדאי לבדוק מול הרשויות המקומיות.

האם אפשר לעשות הכול בעצמנו?
עבודות פשוטות כמו צביעה או ניקוי אפשר לעשות בעצמכם. עבודות יסוד, חשמל וחיזוק מבנה דורשות מקצוענים.

איך יודעים אם הקבלן עושה עבודה טובה?
בודקים ניסיון, מבקשים לראות עבודות קודמות, ומקפידים על תקשורת ברורה לאורך כל הדרך.

מדריך זה נכתב בהתנדבות ובחסות הוועד לשימור מבנים ואתרים בעיר העתיקה, ירושלים.

תודות: לצוות המשרד על הסיורים המשותפים, ולבעלי הבתים שפתחו את דלתותיהם ושיתפו בניסיונם.

מהדורה שנייה, מתוקנת ומורחבת — 2024

הוצאת הוועד לשימור מבנים ואתרים בעיר העתיקה, ירושלים

ת.ד. 1234, ירושלים 9100701

טל. 02-6271234 | info@vaad-preservation.org.il

אתר: www.vaad-preservation.org.il

הדפסה: דפוס הגליל, ירושלים

כל הזכויות שמורות © 2024

ISBN 978-965-7123-45-6